

Boux ndeu youq riengmbanj, heuh Ciengj Mingzfung, gou ciengzseiz con gvaq ndaw mbanj bae ranz de guhcaemz. Ranz de couh youq laj go faexcuing hung maj baenz bak bi haenx, dou dog ranz ndeu, bakdou dwg doenghnaz caeuq mieng hung, gij naz gyawj bakdou ranz de mbanj vat guh daemz ngaeux, seizhah va’ ngaeux hai rim ndaw daemz. Seizcin, ndaw doengh baenz benq va’ byaek henjgim, hix miz goluzfeiz hai va hoengzaeuj, heiq rangfwdfwd. Lij miz hujci con gvaq ndaw doenghnaz. Bak douranz dwg gaiq dieg dak haeux ndeu. Ranz de baihswix dwg aen suenbyaek ndeu, humx byauh ndoek, ndaw suen miz go’ gvang he, ndaw mbanj couh dandog go neix lo, gig daegbied. Baihgvaz dwg aen boemjcauraemx ndaw mbanj, dawz raemx ndaw mieng hung caeu hwnj diuzmieng sangvidvid bae, dou ciengzseiz youq ndaw mieng caemz raemx. Aenranz ranz de hix gig daegbied, mbouj dwg gij ranz ndaw mbanj ciengz raen haenx, ngamq dandog ranz ndeu, mboujmiz diencingj, bakdou haeujdaeuj dwg ranzding, songhenz seiq fungh ranz, baihswix fungh daih’ it dwg ranzdajcawj, fungh daihngeih dwg goengda de youq, de dwg youq baihgvaz fungh daihngeih, fungh daih’ it cuengq gvihhaeux caeuq huqcab.

De mbouj dwg vunz mbanj dou, ndigah dwg singq baihrog. Goengda de mboujmiz lwgsai, daxmeh de couh aeu de geiqciengx youq ranz goengda. Goengda de louz geij dahsau daj Huznanz gvaqdaeuj haenx gvaq, hoeng cungj mbouj seng saek daeglgw hawj de, de lij dwg ranzvujbauj.

De maj ndaej gig lengj, maj miz song caengz binqda, lwgda gig hung. De beij gou lai hung song bi, beij gou sien hwnjhag song bi. Youq ranz de cawz le dik lwgyienh, couhdwg yawj sawdozveh, dingq de ganggoj. Geiq ndaej cei q laeg dwg, caeuq de bae gip byaekmou seiz, dingq de gangj aen goj gig ndei dingq ndeu, seizhaenx lij dwg mwh moengjdoengj, gij goj de lwnh haenx doi q gou daeuj gangj couh lumj seiz ngamq buqmoengz, gou cam de dwg daj gizlawz dingq ndaej daeuj, de naeuz dwg daj ndaw saw yawjraen. Gou dajneix doi q saw miz yaenq-siengq lo, doeklaeng couh hainduj siengjmuengh ndaej bae doegsaw.

Ndaw bya baihswix ranz de, miz aen moh ndeu, haem daxbuz daxgoeng gou, sauqmoh seiz, youhcai q daengz gizneix, gaenq nyinh mbouj ok aen ranzgeq gyoengq doengzdoh nienzoi q youq gvaq gig nanz haenx lo. Aen daemzraemx najranz cai q mboujmiz vunz ndaem va’ ngaeux, nazraemx hix ndek fwz baenz diegnywj, cai q mboujmiz vunz ndaem byaek-youzcai q caeuq goluzfeiz va aeuj. Aen boemj-cauraemx hix ndek ce ndwi, diuz mieng cai q hix mboujmiz raemx lae. Aen ranz de maj miz geij go faexoengz caeuq benq rumnywj ndeu. Aen suenbyaek hix mbouj ndaem byaek lo, gaiq dieg dak haeux daihga i q caeux couh bienq baenz namh-boengz. Gij rizdin gwnz gaiq reih neix, gij sing vunz laeh gaeq ndaq ma, gou caeuq doengzdoh guhcaemz, mbouj rox lij louz mbouj louz youq ndaw rungj namhboengz, gij faex nywj maj okdaeuj haenx, mbouj rox miz mbouj miz gij singheiq aen gyacug neix. Ciengj Mingzfung haq vunz lo, mbouj rox de haq bae gizlawz, goengda de hix mbouj raen youq mbanj dou lo, reihnaz de doi q hawj cunh cizdij, daengz laeng gijmaz cungj mboujmiz lo, youq ndawsim cunhminz neix couh dwg ranzvujbauj, vuenh coenz vah ndeu gangj, couh dwg cied

Biuz

浮

萍

□ Dangz Nij sij Lui Sauh hoiz

唐女文/鲁骚译

一个住在村尾，叫蒋明凤，我经常穿过村子去她家玩。她家就在那棵百年老樟树底下，独门独户，门前是田垌和大沟，靠近她家门口的田有一部分拿来做了荷塘，夏季开着满塘荷花。春天，田垌一片金黄的油菜花，也有紫红色的红花草，香气扑鼻。还有从田垌里穿过的火车。大门口是块晒谷坪。她家左边是个菜园，扎了竹篱笆，里面有棵棕榈树，村里就这一棵，很特别。右边是村里的抽水泵，把大沟里的水抽到高高的引水渠里，我们经常在引水渠里玩水。她家的房子也特别，不是我们村常见的正房子，就那么单独的一座，没有天井，大门进来是堂屋，两边四个房，左边第一间是伙房，第二间她外公住，她住右边的第二间，第一间放粮仓和杂物。

她不是我们村的人，所以是外姓。她外公没有儿子，她妈妈就把她寄养在外公家。她外公留了好几个从湖南走过来的女人，都没给他生下个儿子，他还是个五保户。

她长得很漂亮，双眼皮很明显，眼睛很大。她比我大两岁，先我两年上学。在她家里除了玩踢毽子，就是看小人书，听她讲故事。记忆最深的是，跟她一起采猪菜的时候，听她讲了个非常好听的故事，那时还处于懵懂时期，她的故事对我无异于世纪初开，我问她从哪里听来的，她说从书上看到的。我对书的第一印象就来源于此，之后开始向往读书。

在她家的左边山里，有一座坟，葬着我爷爷的奶奶，挂山的时候，再次来到这里，已经认不出这是我的童年伙伴曾经住过很久的家了。前边的水塘没人再种荷花，水田也荒成了草地，再无人种油菜花和红花草。抽水泵也已经废弃，引水渠再无清水流动。她家的房子长出来几棵松树和一片杂草。菜园子也成了无痕迹，晒谷坪大概早就化作了泥土。这块土地上的那些万千脚印，打鸡骂狗的人声，我跟伙伴的玩耍，不知道还在不在泥土的怀里，这些长出来的草木里，不知道有没有这个家族的声息。蒋明凤嫁人了，不知道嫁到了哪里，她外公在我们村彻底消失，这些土地归了村集体，到头来，什么都没有了，这就是五保户在村民心中的含义，换句话说，就是绝代了。村里人吵架的时候，要是骂你绝代婆，或者绝代公，那就是最毒辣的话了。很多只生女孩的人家，尽量避免跟人吵架，宁愿自己吃哑巴亏，因为他们没有底气，受不住这句话。我见了好几个婶婶，在听到别人骂她这句话的时候，坐在家偷偷地哭，往后想起这事还要哭好几次。

我想，我在这个村里是等不来她这个外姓姑娘了。

还有一个童年伙伴与我同岁，叫月秀，她八月出生，我十月。村民给我俩起个小名，叫她八百，叫我六百。为什么呢？是论长相，我单眼皮，她双眼皮，他们说，她值得八百块钱，我略差一点，只值六百。对于70年代，六百也算天价了。自始至终，我都不喜欢这个名，却只能仰着头听他们戏谑着喊你，喊得十分顺口，一直喊到现在。连我爸爸、妈妈都让他们取了译名，叫爸爸牛头脑壳（爸爸当时当队长太讲原则），叫妈妈调婆子（妈妈爱唱彩调）。后来把那种不喜欢想清楚了，女孩子是可以拿来买卖的吗？男孩儿贵气，女孩儿卑贱，在老辈的思想里根深蒂固。奶奶在我出生时的那声叹息，爷爷见妈妈打哥哥，极少言语的他也会说出“怎么不打你女儿”的话来。爷爷总是避开我，藏着零食给哥哥吃。这些事情想起来就寒心。不过，话又说回来，村里能够叫我六百的老人还剩几个呢？爷爷奶奶在我上小学一年级的时候同年去世，对他们的记忆很模糊，只剩下怀念。两年前刚过完百岁生日的六奶奶过世，村里人渐渐已不记得六百是谁。

daihlaeng lo. Vunz ndawmbanj doxdwk doxndaq seiz, danghnaeuz ndaq mwngz dwg buz cied daih-laeng, roxnaeuz goeng cied daihlaeng, haenx couh dwg coenz cei q doegsieb lo. Haujlai ranz caenh seng miz lwgmbwk haenx, caenhliengh mbouj bae caeuq vunz doxdwk doxndaq, nyienh shwgeij gag gwnvei, aenvih gyoengqde mboujmiz daejheiq, souh mbouj ndaej coenz vah haeu neix. Gou raen geij boux mehsimj, youq mwh dingqnyi vunz ndaq de seiz, naengh youq ndaw ranz caegcaeg daej, gvaqlaeng siengj daengz gij saeh neix lij daejsoebsoeb geij baez.

Gou siengj, gou youq ndaw mbanj caj mbouj ndaej dahsau singq baihrog neix lo.

Lij miz boux doengzdoh nienzoi q caeuq gou caemh bi ndeu, heuh Yezsiu, de bet nyied seng, gou cib nyied seng. Vunz ndaw mbanj hawj song raeuz an mingzi q, heuh de bet bak, heuh gou roek bak. Vih gijmaz ne? Lwnh aen yienghyaeuz, gou dwg buengzda caengz dog, de dwg buengzda song caengz, gyoengqde naeuz, de dij ndaej bet bak maenz ngaenz, gou loq yaez di, caenh dij roek bak. Youq 70 nienzdaih, roek bak hix suenq bengz lo. Daj goek daengz byai, gou caemh mbouj maij aen mingz neix, danhseih cijnaengz ngiengx gyaeuj dingq gyoengqde luenh hemq luenh heuh mwngz, heuh ndaej gig swnhbak, itcig heuh daengz seizneix. Lienz daxboh daxmeh gou hix deng gyoengqde an vamingz hawj, heuh daxboh guh uk gyaeujvaiz(daxboh dangseiz dang duicangj gig gangj yenzcwz), heuh daxmeh guh yahdiuh (daxmeh haengi ciengq caijdiuh). Doek-laeng dawz gij mbouj maij haenx siengj cingcuj lo, lwgsau ndaej dawz daeuj guh gaicawx lwi? Lwgsai mingh bengz, lwgmbwk mingh cienh, youq ndaw uk banlaux cap rag maenhmwd. Daxbuz mwh gou doekseng seiz gyangz gaemz heiq haenx, daxgoeng raen daxmeh moeb daeggo, daxgoeng bingzseiz gig noix gangjvah, danhseih de hix rox gangj ok coenzvah “guhlawz mbouj moeb dahlwg mwngz” daeuj. Daxgoeng cungj dwg ndoj gou, yo saejdaeuz ndenq hawj daeggo gwn. Gij saeh neix siengj hwnjdaeuj couh simliengz. Mboujgvaq, vah youh gangj dauqdaeuj, vunzlaux ndaw mbanj ndaej heuh gou guh roek bak lij lw geijlai boux dem? Daxbuz daxgoeng youq mwh gou hwnj siujyoz it nienzgaep seiz doengz bi dai lo, mbouj ai q ndaej geiq gyoengqde geijlai lo, cijdan lw miz siengjniemh. Buzloeg song bi gonq ngamq gvaq ngoenzseng bak bi couh dai lo, vunz ndaw mbanj ciemhciemh mboujmiz vunz ndaej geiq roek bak dwg byawz.